

Věrná

1474-1
Sazoch Vól.
Lukavec 40
p. Lovosice

PRÁVDA

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník VI. — Číslo 3

V Zateci dne 23. února 1951

Cena 3 Kčs

J. V. Stalin o mezinárodní situaci

Dopisovatel „Pravdy“ se obrátil nedávno na soudruha Stalina s řadou otázek zahraničně politického rázu. Otiskujeme odpovědi soudruha J. V. Stalina.

Otázka: „Jak hodnotíte poslední prohlášení anglického ministerského předsedy Attleeho v Dolní sněmovně, že po skončení války Sovětský svaz neodzbrojil, t. j. nedemobilisoval svá vojska, že Sovětský svaz stále více zvětšuje své ozbrojené síly!“

Odpověď: „Hodnotím toto prohlášení ministerského předsedy Attleeho jako pomluvu Sovětského svazu.“

Celému světu je známo, že Sovětský svaz demobilisoval po válce svá vojska. Jak známo, byla demobilisace provedena ve třech etapách: první a druhá etapa během roku 1945, a třetí etapa od května do září roku 1946. Kromě toho byla v letech 1946 a 1947 provedena demobilisace příslušníků starších ročníků Sovětské armády a začátkem roku 1948 byly demobilisovány všechny zbývající starší ročníky.

To jsou všem známé skutečnosti.

Kdyby ministerský předseda Attlee byl silný ve finanční nebo ekonomické vědě, pochopil by bez námahy, že žádný stát, tedy ani stát sovětský, nemůže rozvíjet naplno civilní průmysl, zahájit velké stavby jako jsou hydroelektrárny na Volze, Dněpru, Amu Darji, vyžadující desítky miliard rozpočtových výdajů, pokračovat v politice systematického snižování cen zboží hromadné spotřeby, vyžadující rovněž desítky miliard rozpočtových výdajů, investovat stovky miliard na obnovu národního hospodářství, zpusťšeného německými okupanty, a spolu s tím, současně s tím rozmnožovat své ozbrojené síly, rozvíjet válečný průmysl. Není těžké pochopit, že taková nepředložená politika by vedla k bankrotu státu. Ministerský předseda Attlee by měl vědět z vlastní zkušenosti i ze zkušeností Spojených států, že rozmnožování ozbrojených sil země a horečné zbrojení vedou k rozšiřování válečného průmyslu, k omezování civilního průmyslu, k zastavování velkých civilních staveb, ke zvýšení daní, ke zvyšování cen zboží hromadné spotřeby. Je pochopitelné, že neomezuje-li Sovětský svaz civilní průmysl, nýbrž naopak rozši-

řuje jej, nezastavuje, nýbrž naopak rozvíjí stavbu nových grandiosních hydroelektráren a zavlažovacích systémů, neustává, nýbrž naopak pokračuje v politice snižování cen — nemůže pak zároveň nadměrně rozšiřovat válečný průmysl a rozmnožovat své ozbrojené síly, aniž by se vydával v nebezpečí bankrotu.

A jestliže ministerský předseda Attlee přes všechny tyto skutečnosti a vědecké vývody pokládá přece za možné otevřeně pomlouvat Sovětský svaz a jeho mírovou politiku, pak to lze vysvětlit jen tím, že chce pomluvou Sovětského svazu ospravedlnit horečné zbrojení v Anglii, prováděné dnes labouristickou vládou.

Ministerský předseda Attlee potřebuje lež o Sovětském svazu, potřebuje vylicit mírovou politiku Sovětského svazu jako útočnou a útočnou politiku anglické vlády jako mírovou proto, aby oklamal anglický lid a vnutil mu tuto lež o SSSR, a tak ho podvodem zavlekl do nové světové války, organizované vládnoucími kruhy Spojených států amerických.

Ministerský předseda Attlee se vydává za zastánce míru. Je-li však skutečně pro mír, proč odmítl návrh Sovětského svazu v Organizaci spojených národů na okamžité uzavření paktu míru mezi Sovětským svazem, Anglií, Spojenými státy, Čínou a Francií?

Je-li skutečně pro mír, proč odmítl návrhy Sovětského svazu, aby se okamžitě přistoupilo k omezení zbrojení, aby byla okamžitě zakázána atomová zbraň?

Je-li skutečně pro mír, proč pronásleduje obránce míru, proč zakázal kongres obránců míru v Anglii? Cožpak kampaň na obranu míru může ohrožovat bezpečnost Anglie?

Je jasné, že ministerský předseda Attlee je nikoli pro zachování míru, nýbrž pro rozpoutání nové světové útočné války.“

Otázka: „Co soudíte o intervenci v Koreji, čím může skončit!“

Odpověď: „Jestliže Anglie a Spojené státy americké definitivně odmítnou mírové návrhy lidové vlády Číny, pak může válka v Koreji skončit jen porážkou interventů.“

Otázka: „Pročl Cožpak Jsou američtí a angličtí generálové a důstojníci horší než čínští a korejští?“

Odpověď: „Nikoli, nejsou horší. Američtí a angličtí generálové a důstojníci nejsou o nic horší než generálové a důstojníci kterékoli země. Pokud jde o vojáky USA a Anglie, projevili se ve válce proti hitlerovskému Německu a militaristickému Japonsku, jak známo, se své nejlepší stránky. V čem to vězí? Nu, v tom, že vojáci pokládají válku proti Koreii a Číně za nespravedlivou, zatím co válku proti hitlerovskému a militaristickému Japonsku pokládali za zcela spravedlivou. Vězí to v tom, že tato válka je krajně nepopulární mezi americkými a anglickými vojáky.“

Je opravdu těžké přesvědčit vojáky, že Čína, která neohrožuje ani Anglii ani Ameriku a které Američané uchvátili ostrov Taivan, je útočníkem, kdežto Spojené státy, které uchvátily ostrov Tajvan a přivedly svá vojska k samým čínským hranicím, jsou bránící se stranou. Je těžké přesvědčit vojáky, že Spojené státy americké mají právo hájit svou bezpečnost na území Koreie a u hranic Číny, kdežto Čína a Korea nemají právo hájit svou bezpečnost na svém vlastním území nebo u hranic svého státu. Z toho vyplývá nepopulárnost války mezi anglo-americkými vojáky.

Je pochopitelné, že i neizkušnější generálové a důstojníci mohou utrnout porážku, pokládají-li vojáci válku, která jim byla vnucena, za krajně nespravedlivou a konají-li proto své novinnosti na frontě formálně, bez víry ve spravedlnost svého poslání, bez nadšení.“

Otázka: „Jak hodnotíte rozhodnutí Organizace spojených národů (OSN), označující Čínskou lidovou republiku za útočníka?“

Odpověď: „Hodnotím je jako hanebné rozhodnutí. Je vskulku zapotřebí ztratit poslední zbytek svědomí, aby bylo možno tvrdit, že Spojené státy americké, které okupovaly čínské území, ostrov Taivan, a vtrhly do Koreje k hranicím Číny, jsou bránící se stranou, kdežto Čínská lidová republika, která hájí své hranice a snaží se získat zpět ostrov Tajvan, okupovaný Američany, je útočníkem.“

Organizace spojených národů, vytvořená jako záštita zachování míru, je přeměňována v nástroj války, v prostředek k rozpoutání nové světové války. Útočným jádrem OSN je deset zemí — členů útočného Severoatlantického paktu (USA, Anglie, Francie, Kanada, Belgie, Holandsko, Lucembursko, Dánsko, Norsko, Island) a dvacet latinsko-amerických zemí (Argentina, Brazílie, Bolivie, Chile, Kolumbie, Costarica, Kuba, Dominikánská republika, Ecuador, Salvador, Guatemala, Haiti, Honduras, Mexiko, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela). Představitelé těchto zemí rozhodují nyní v OSN o osudu války a míru. To oni prosadili v OSN hanebné usnesení o útočnosti Čínské lidové republiky.

Pro současné poměry v OSN je charakteristické, že na příklad nevelká Dominikánská republika v Americe, čítající sotva dva miliony obyvatel, má nyní v OSN stejnou váhu jako Indie a daleko větší

váhu než Čínská lidová republika, která je v OSN zbavena hlasovacího práva.

Organizace spojených národů je tak přeměňována v nástroj útočné války, a tím přestává být světovou organizací rovnoprávných národů. Organizace spojených národů nyní vlastně není ani tak světovou organizací, jako spíše organizací pro Američany, funkující podle potřeb amerických útočníků. O rozpoutání nové války usilují nejen Spojené státy americké a Kanada, nýbrž foulo cestou jde i dvacet latinsko-amerických zemí, jejichž statkáři a obchodníci žijí po nové válce někde v Evropě nebo v Asii, aby prodávali bojujícím zemím zboží za závratně vysoké ceny a vydělávali miliony na tomto krvavém díle. Pro nikoho není tajemstvím skutečnost, že dvacet zástupců dvaceti latinsko-amerických zemí představuje nyní nejsemknutější a neuposlušnější armádu Spojených států amerických v OSN.

Organizace spojených národů nastupuje tak na neslavnou cestu Společnosti národů. A tím pohřbívá svou morální autoritu a odsuzuje se k rozpadu.“

Otázka: „Pokládáte novou světovou válku za nevyhnutelnou?“

Odpověď: „Nikoli. Při nejmenším v přítomné době ji nelze pokládat za nevyhnutelnou.“

Ovšem ve Spojených státech amerických, v Anglii, jakož i ve Francii jsou útočné síly, žízňící po nové válce. Potřebují válku, aby dosáhly nadzisků, aby oloupily jiné země. Jsou to miliardáři a miliónáři, pohlížející na válku jako na výnosný obchod, přinášející kolosální zisky.

Právě tyto útočné síly drží ve svých rukou reakční vlády a řídí je. Avšak při tom se bojí lidu svých zemí, který si nepřeje nové války a je pro zachování míru. Proto se snaží použít reakčních vlád, aby síti lidí opředly lid svých zemí, oklamaly jej a vylíčily mu novou válku jako obrannou, a mírovou politiku mírumilovných zemí jako útočnou. Snaží se oklamat lid svých zemí, aby mu vnutily své útočné plány a zavlekly ho do nové války.

Právě proto mají strach z kampaně na obranu míru, obávající se, že může odhalit útočné záměry reakčních vlád.

Právě proto zmařili návrhy Sovětského svazu na uzavření paktu míru, na omezení zbrojení, na zákaz atomové zbraně, obávající se, že přijetí těchto návrhů podkopává útočná opatření reakčních vlád a učiní horečné zbrojení zbytečným.

Čím skončí tento boj mezi útočnými a mírumilovnými silami?

Mír bude zachován a upevněn, vezme-li lid věc zachování míru do svých rukou a bude-li ji hájit do konce. Válka se může stát nevyhnutelnou, jestliže se podněcovatelům války podaří opřít síti lidí lidové masy, oklamat je a zavléci do nové světové války.

Proto má nyní široká kampaň za zachování míru, jako prostředek k odhalení zločinných machinací podněcovatelů války, prvořadý význam.

Pokud jde o Sovětský svaz, bude i nadále provádět neochvějně politiku odvrácení války a zachování míru.“

Zprávy svazu

Valná hromada Svazu Čechů z Volyně

Svaz Čechů z Volyně svolává na základě usnesení Ústředního výboru ze dne 17. února 1951 t. r. pátou valnou hromadu na neděli 4. března 1951. Valná hromada se bude konat ve velkém sále hotelu „Zlatý anděl“ v Zatci o 9. hodině dopolední s tímto pořadem:

1. Zahájení
2. Volba zapisovatele
3. Volba návrhové komise
4. Čtení a schválení zápisu z minulé valné hromady SCzV
5. Projevy hostů
6. Zprávy funkcionářů ústředí:
 - a) předsedy
 - b) ústředního tajemníka
 - c) pokladníka
 - d) pražského zástupce SCzV
7. Zpráva revisní komise a udělení absolutoria odstupujícímu výboru
8. Zprávy komisí:
 - a) pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Zatci.
 - b) historické
 - c) sociální
 - d) kulturní
9. Zprávy zástupců a delegátů odboček
10. Diskuse
11. Volba nového výboru a komisí SCzV
12. Plán činnosti a úkoly Svazu Čechů z Volyně pro další období. Otázka další činnosti odboček SCzV
13. Návrh a schválení resoluce valné hromady
14. Volné návrhy

Nesejde-li se ve stanovenou hodinu dostatečný počet členů, koná se o hodinu později valná hromada za každého počtu přítomných členů s právem usnášet se.

Pozvánky na schůzi zasílány nebudou. Za ÚV SCzV:

**Chudoba, předseda,
Nágel, ústř. taj.**

Schůze zástupců a delegátů odboček Svazu Čechů z Volyně

V souvislosti s pátou valnou hromadou svolává Svaz Čechů z Volyně na sobotu 3. března t. r. schůzi zástupců a delegátů všech odboček SCzV. Této schůzi, která bude mít ráz pracovní a poradní, zúčastní se povinně předseda a jednatel odbočky, nebo jejich zplnomocnění zástupci. Na schůzi budou předloženy projednány aktuální otázky týkající se další činnosti Svazu i odboček a bude rovněž vypracován návrh resoluce pro valnou hromadu. Žádáme, aby si zástupci odboček připravili zprávy o dosavadní činnosti a konkrétní návrhy.

Začátek schůze je ve 14 hodin v místnostech ÚV SCzV v Zatci, ul. Volyňských Čechů 1035/44. Schůze se zúčastní rovněž členové komisí SCzV.

Svaz Čechů z Volyně, odbočka Horšovský Týn koná v neděli dne 25. února 1951 v místnosti hostince „Na rozcestí“ v Horšovském Týně svou výroční členskou schůzi. Začátek o 8. hodině ranní. Zvemé všechny krajany k hojné účasti.

Výbor odb. SCzV v Horš. Týně

Osvědčení o čs. státním občanství

Upozorňujeme znovu krajany, zvláště příslušníky čs. zahr. arm. ze SSSR, kteří dosud nemají osvědčení o čs. státním občanství, aby si je neodkladně opatřili u svého příslušného okr. nár. výboru. Výzva se netýká volyňských Čechů, kteří mají t. zv. opční osvědčení, vydané smíšenou čs.-sovětskou reemigrační komisí na Volyni.

Výzva k volyňským učitelům

Historická komise SCzV připravuje jako doplněk k Dějinám české Volyně, uveřejňovaným ve VS, podrobnou stať o českém školství na Volyni. Jde o práci, jež může být úspěšně zvládnuta jen za spolupráce našich učitelů, jimž toto téma je nejbližší. Obracíme se

proto na vás, krajané-učitelé aby ste napsali dějiny své školy. Vítáme každou zmínku, i sebemenší, jež se týká školy ve vaší obci a školství na Volyni vůbec. Vzhledem k tomu, že práce spěchá, pošlete nám své příspěvky nejpozději do konce března. Nemusíme vám, jimž česká Volyně zejména po stránce národní je tolik zavázána, zdůrazňovat důležitost této stati.

Budujeme sociální fond

Na svatbě sl. Olgy Havričkové s p. Václavem Čvančurou bylo vybráno z podnětu družby Jarosl. Kroupy 1.400,— Kčs na sociální fond.

Srdečně děkujeme všem dárcům a přejeme novomanželům vše nejlepší.

Na pohřbu br. Josefa Iránka dne 6. 2. 1951 v Mladějovicích na podnět bři Václava Chmelíka z Čeradic u Zatce a Vladimíra Iránka z Vojkovic byla podniknuta sbírka ve prospěch sociálního fondu, která vynesla 1.000 Kčs.

Děkujeme touto cestou všem štědrým dárcům, kteří na tuto sbírku jakýmkoliv dárkem přispěli, jako rovněž i iniciátorům sbírky. Bům vám zaplat.

Odbočka SCzV - Šternberk.

Na svatbě p. Vladislava Kotrbatého se sl. Emilií Zedníkovou v Hořanech, okr. Most, která se konala dne 3. února 1951, provedli br. Josef Flandera a sl. Vlasta Zedníková z podnětu br. Antonína Zedníka sbírku na sociální fond SCzV. Sbírkou vynesla 5.055 Kčs.

Co nejsrdečněji děkujeme všem štědrým dárcům a mladým novomanželům přejeme do jejich společného života to nejlepší.

Na svatbě sl. Barušky Kvapilové s p. Edvardem Egertem, konané 28. 1. 1951 v Darunicích, vybrali Josef Kalíš a Josef Robl z podnětu Ladislava Hyblera 2.030,— Kčs na sociální fond.

Přejeme novomanželům do společného života hodně štěstí a spokojenosti a štědrým dárcům srdečně děkujeme.

Rodina zesnulého p. Bečky z M. Lázní věnovala na sociální fond 1.000,— Kčs.

Vyslovujeme touto cestou náš srdečný dík.

Hlídká volyňských záložníků

Budoucím poddůstojníkům z povolání

Pilířem pro budování nového velitelského sboru naší lidové demokratické armády je sbor poddůstojníků vojska z povolání. Ministerstvo národní obrany proto provádí do 15. března nábor poddůstojníků vojska z povolání.

Za poddůstojníky vojska z povolání mohou být přijati příslušníci dělnické a rolnické mládeže, českoslovenští státní občané, kteří nepřekročili do 31. prosince 1951 26. rok věku. Pouze u specialistů jsou povoleny výjimky. Podkladem pro přijetí je zdravotní způsobilost a úplné vykonání dvouleté základní vojenské služby. Přednost mají ti, kteří absolvovali některou poddůstojnickou školu nebo

školení, postavené na roveň poddůstojnické škole.

Uchazeči v záloze podávají vyplněné žádosti krajskému vojenskému velitelství podle místa bydliště. Tam také dostanou všechny potřebné informace a příslušné formuláře žádosti. Změny trvalých adres pobytu hlásí uchazeči u toho krajského velitelství, kde byla žádost o přijetí podána.

Ti, kteří vyhovují stanoveným podmínkám, budou povoláni k lékařské prohlídce do nejbližší vojenské nemocnice. Cestovní rozkaz k bezplatné jízdě zašle vojenská správa uchazečům ze vzdálených míst a zároveň se postará o ubytování a stravování. Přijatý

uchazeč bude pak povolán svolávacím listkem.

Poddůstojníci z povolání, pokud se osvědčí a prokáží schopnost zastávat vyšší velitelskou funkci, mohou stát důstojníky z povolání. Mohou být přijati po dvouleté úspěšné službě v poměru poddůstojníků vojska z povolání do vojenských akademií nebo mohou být jmenováni důstojníky z povolání bez absolvování vojenské akademie, osvědčili-li se mimořádně ve funkci důstojníka, po případě vykonají-li úspěšně v odborném zařazení stanovené zkoušky. Poddůstojníkům starším než 30 let umožňuje ministerstvo národní obrany stát se důstojníky z povolání po vykonání odborných zkoušek.

Poddůstojníci vojska z povolání jsou postaveni na roveň veřejným zaměstnancům s odpovídajícím ekonomickým existenčním zabezpečením. Ošacení s prádlem a obuví je zabezpečeno zdarma vojenskou správou. Hodnotné stravování poddůstojníků vojska z povolání je zajištěno vojenskou správou za režijní úhradu.

Každý přijatý uchazeč se musí zavázat, že setrvá v aktivní vojenské službě nejméně 2 roky.

Nábor do vojenských vyšších průmyslových škol Jana Žižky z Trocnova

Lidově demokratický stát umožnil všem schopným příslušníkům pracujících měst i venkova, aby se stali důstojníky. Za tím účelem z popudu vrchního velitele branné moci presidenta republiky Klementa Gottwalda byly zřízeny vojenské školy Jana Žižky z Trocnova, ve kterých se umožňuje synům dělníků a rolníků, aby absolvovali vyšší střední školy a vyšší průmyslové školy Jana Žižky z Trocnova a připravovali se na další studium ve vojenských akademích.

Vojenská vyšší průmyslová škola Jana Žižky z Trocnova je školou III. stupně s těmito obory: strojní, elektrotechnický, stavební, chemický, textilní. Pro vstup do těchto škol stanoví ministerstvo národní obrany tyto podmínky:

Žádosti o přijetí mohou podávat příslušníci dělnické a rolnické mládeže, českoslovenští státní občané,

kteří do 31. prosince 1951 nepřekročí 17. rok věku a jsou zdravotně způsobilí.

Podmínkou pro přijetí je nejméně jeden rok v učebním poměru v oboru, ve kterém žádají o přijetí na průmyslovou školu. Přednost při výběru mají uchazeči v druhém roce učebního poměru.

Pro přijetí do vyšší průmyslové školy, obor textilní, vyžaduje vyučení v oboru textilním (na př. tkadlec, přadlák a pod.) a absolvování dvou ročníků základní odborné školy textilní.

Čitelně vyplněné žádosti se podávají na krajském vojenském velitelství podle místa pobytu uchazeče, a to do 31. března 1951. Tam také uchazeči obdrží formuláře žádosti a veškeré informace. Změnu trvalé adresy nutno hlásit tomu krajskému vojenskému velitelství, kde žádost byla podána.

Vyhovující uchazeči budou po-

vováni k lékařským prohlídkám do nejbližší vojenské nemocnice a ti, kteří vyhoví zdravotně, podrobí se přijímací zkoušce na školu III. stupně.

Studium na vojenské vyšší průmyslové škole Jana Žižky z Trocnova je čtyřleté, v oboru textilním tříleté, bezplatné s úplným materiálním zajištěním.

Při vstupu na tuto školu se uchazeči zavazují, že po jejím úspěšném absolvování vstoupí do vojenských akademií.

Výteční absolventi mohou být zařazeni do vojenské inženýrské nebo vojenské lékařské akademie. Po absolvování uvedených škol se stávají důstojníky z povolání.

Vysvědčení z vojenské vyšší průmyslové školy Jana Žižky z Trocnova má stejnou platnost jako vysvědčení z ostatních škol III. stupně.

Dějiny české Volyně

Dr. J. Folprecht

41. pokračování

Ani jejich přestup k pravoslaví nedá se odbyti pouze důvody hmotnými. Čech, zmítaný v té době nespočítanými a neurovanými, často dost násilně spojovanými důvody náboženskými, trpěl často hluboce. Srostl s tím krajem a s půdou, díval se důstojně i vděčně na svou práci, často v močálech, nedostupných lesích a takřka stepích, vykonanou, na práci, kterou konal nejen pro sebe, nýbrž pro celou tu slovanskou Volyň. Nebylo snadno pro něho se rozhodnouti, aby pro náboženství, katolictví tak blízké a slovanské, tyto výsledky své práce opustil. Vždyť tuto zemi zúrodnila krev a jeho pot.

Je pravda, že i v těch devadesátých letech minulého století někteří Čechové pro náboženství opět svou zemi opustili. Byl to čin úctyhodný. Nebyl však už tehdy všeobecný, neboť náboženství v té době nemělo už té vnitřní síly, jako přede dvěma, třemi sty lety.

Dlouho bez časopisu.

Čechové neměli na Volyni do r. 1906 svého časopisu. Čeho všeho je to dokladem? Nepotřebovali do té doby časopisu? Byly jejich kulturní a čtenářské styky s vlastí tak husté a pevné, že nepotřebovali svého vlastního posilování? Cítili se tak zabezpečeni, že síla jejich rostla bez opětovaného uvědomování? Považovali svůj hospodářský růst za tak dobře organizovaný, že druhá, kulturní složka se jim zdála zbytečnou?

Jako všude jinde, i na Volyni

život se komplikoval. Čechové byli vyčerpani vlastními věcmi, které zabíraly jim duchovní i hmotné stránky života. A přece nad Rusí dul hodně ostrý vítr r. 1905, třeba to byla revoluce „malá“. Sbíraly se tu síly z mnoha směrů a z mnoha ohnisk a za mnoha účely, jejichž konce byly nejasné, ale vždy hrozivé, neboť vzájemné porozumění se nedalo předpokládati.

V té době naši Volyňští neměli svého časopisu.

Kultura a pravoslaví.

Donucování k pravoslaví po roce 1888 nemělo nijak přílišný vliv na porušování kultury volyňských Čechů. Ovšem spojené časově s ním uzavírání škol, které mělo u Čechů na Volyni ovšem tytéž důsledky, jako poměry k menšinám v jiných státech v té době, rozrušovalo národní existenci Čechů. Musím přitom ovšem připomenouti, že Čechové měli klíč k uchování své národní existence v rukou dosti dlouho sami, majíce dlouho na vůli, jak měli uspořádati své náboženské poměry, které zde na Volyni byly v daleko hlubší souvislosti s národností, než kdekoli v menšinách jinde.

Ale že by pravoslaví samo bylo pronikavě působilo negativně na jejich duševní vývoj, nelze nijak tvrditi. Jisto jest, že na Volyň byli v devadesátých letech dosazováni nejspolehlivější pravoslavní popové, od nichž se dal očekávat převratný úspěch u Čechů a že agitace pro pravoslaví, doprovázená odměnami i represáliemi

hospodářskými, byla podporována i některými Čechy (Němeček, Jareš), kteří neviděli v tendencích pravoslavných odnárodňování. Ostatně se Čechové volyňští ani za doby ruské, ani polské neodnárodnili.

Národnost u nich byla podstatnou částí kultury a ta nebyla agitací náboženskou podstatně dotčena. A v zemi, kde poměry kulturní ani kulturní pracovníci neznali ještě odnárodňovacích metod tak, jak se jevíly na západě, Čechové byli dotčeni nebezpečím, ale povzbuzeni k odolnosti.

Úžasná cifra českých analfabetů, kterou uvádí polské sčítání lidu r. 1921, totiž v okrese vladimírském 42,4% a v horochovském 32,2% vysvětluje se ovšem nedostatkem českých škol, ale zároveň potvrzuje, co dovede způsobit náboženská nesnášenlivost, stupňovaná málo inteligentním duchem.

Ovšem, máme-li na paměti, že v té době bylo na Volyni 74% negramotných, zastavíme se s úctou před českými rodiči, kteří v době od r. 1891 do r. 1921 uchovávali své děti před negramotností úplně sami, bez jakékoli pomoci od státu i od svého vlastního národa.

Pomoci u domácího obyvatelstva mohli stěží nacházeti a ani ji skoro v ničem nehledali na žádné straně. Ve správních věcech byli hned s počátku od tohoto obyvatelstva odděleni. Byli tehdy úplně odkázáni na sebe a musili si své věci hmotné i duševní řešiti sami.

Vyřešili je celkem s úspěchem.

Pokračování

VYSTĚHOVALCI

Obrazy ze života volyňských Čechů — Píše Josef Foitík

5. pokračování

Zatím Motl sebou netrpělivě vrtěl, až si konečně dodal odvahy a kázal se:

„Prosím vás, pan Hamáček, už mě tu nebudou strelat?“

Hamáček se stěží ubránil smíchu, ale přece jen zcela vážně odvětil:

„Strelat vás nikdo nebude, když se ovšem budete čestně chovat. Žádný podvod se u nás netrpí. Ta neznáte ještě Čechy! To u nás v Čechách, když byl někdo přistižen při nějaké lumpárně,“ zalhal si odvážně Hamáček, „tak byl na místě zastřelen. Nu, a tady to budeme dělat také tak!“

Ale to už musel Hamáček k malému okénku, podívat se, nejde-li Václav. Ve skutečnosti jím však lomcoval smích a měl se co přemáhat, aby nevyprskl nahlas.

Za chvíli se přihnul Václav a tím trapná situace byla zažehnána.

Motl vyřizoval prosbu pana Sumiňského a jeho celé rodiny, aby se Václav s celou svojí hudbou na druhý den vánočních svátků dostavil do dvora. Má přijít před večerem. Nejdříve zahrají koledy a potom se bude tančit.

Motl si pomáhal jak jen mohl, aby vše náležitě vyřídil. Nakonec pak dodal, že u Sumiňských je nyní „mnoho ladných olky“.

Patrně byl rád, že má celé řízení za sebou a kvapně se loučil. Pospíchal návštějemi, do nichž se místy bořil a na nichž mu zůstával na povrchu jen jeho dlouhý černý kabát, ulekaně se ohlížel k zemláčkám, zda snad tam odněkud na něho nemíří dvojka některého osadníka. Nic se však nestalo a šťastně se dostal až domů.

Když Motl odešel od Hamáčeků, Václava se zmocnil neklid.

Ač byl přesvědčen, že svoji kapelu má poměrně dosti dobře připravenou, a ač také již delší dobu toto pozvání čekal, přece byl nyní značně rozechvěn.

Bude to po dlouhé době zase poprvé, kdy vystoupí před společností a k tomu to nebudou ani prostí lidé z venkova, jakým hrávali tam v Čechách, ale bude to panstvo ze dvora, šlechta a kromě toho taková, která většinu svého života tráví ve velkých městech, kde o dobrou hudbu není zřejmě nouze.

Pojednou mu bylo v nízké a malé zemlance úzko. Natáhl tedy zimník, narazil beranicí na hlavu a vykročil do sněhu. Aniž by uvažoval, zamířil k lesu.

Ostatně, les byl již od dětství jeho útočištěm, kdykoliv cítil nějakou tíseň. Už jako malý kluk, když jednou byl doma pro něco hubován, utekl do lesa a tam setrval až do večera. Když se však vrátil domů, dostal od tatíka — poprvé v životě a také naposledy — fimenem. Tato událost mu nyní kmitla hlavou a pak už se hrnuly jeden obrázek za druhým a všechny byly z dětství, ještě tam z Čech.

Před očima se mu vynořila malá chaloupka na horské stráni, několik ovocných stromků a záplava květin, na něž si jeho maminka tolik potrpěla. Ač do této chaloupky často zahlédl nedostatek, přece v ní bylo tak hezky, útulno. Pak viděl, jak z této chaloupky vybíhá hošík s knihou pod paží, zabíhá k sousední chaloupce, zafuká na okénko, odtud vyběhne děvčátko v červené sukničce — Maříkovic Mančinka — a oba pak utíkají dolů do vsi do školy, až se jim hlavy třesou. Běhávali tak do školy několik let — v létě v záplavě lučních květin a v zimě hlubokým sněhem — a vždy spolu. Z Mančinky byl dobrý kamarád. Dovedla všechno jako kluk: cestou do školy přeskočila za Václavem potok, vyšplhala se za ním na hrušni a dovedla všechny klukovské hry s takovou dovedností jako Václav.

Pak končila škola a tím i doba bezstarostného dětství. Václav šel na službu k bohatému sedlákovu a Mančinka šla za chůvičku do rodiny lékaře Němce Reitra.

Léta plynula.

Když se Václav v osmnácti letech vrátil domů, setkal se s Mančinkou. To už ale nebyla ta skotačivá žabička ze školních let. Viděl nyní před sebou slečnu, která si osvojila mnoho městských způsobů a hlavně — neobyčejně hezkou a zdravým kypící. Město jí svědčilo, to si musel Václav přiznat. A ku podivu, jindy plní hovor, neměli si teď co říci. Rozešli se, ale světlý zjev Mančiny tanul Václavovi stále před očima.

Mančinka zase odejela do města a teprve potom se Václav dozvě-

děl, že Mančinka má ženicha a že se bude vdávat. Na to Václav odešel toulkou po vlastech českých se skupinou hudebníků a když se vrátil, byla již Mančinka paní Solancovou, mladou ženuškou mladého krejčovského mistra...

Tehdy bylo Václavovi velmi smutno. Teprve nyní si uvědomil, že to ani nebylo tak kamarádství, nebo spolužití z dětství, co jej k Mančince poutalo, ale že to bylo něco jiného, co snad lidé nazývají láskou. Poznal ten rozdíl, jaký byl mezi nimi. Ač byli oba stejně staří, Mančinka byla dospělou a mohla se vdát, kdežto on?

Štěstí, že měl své hudební nástroje a své toulky lesem! Kdož ví, jak by to jinak byl přenášel.

Pak přišla cesta do Ruska. Mančinka se svým krejčím zůstala v Turnově...

Když si dnes Václav připomínal tyto události, trpce se nad nimi usmál. Už i ten obrázek Mančinky v jeho paměti vybledl. Chtěl-li si své své paměti vyvolat její podobu, viděl před sebou dvě chrpové modré oči, viděl i růžové rtíky, ale ihned se mu k tomu vybavily dva bujně vrkoče plavých vlasů — Havlíčkovice Věříl!

Bylo skoro šero, když s rozmáchanými botami vkročil do zemláčky. Procházka lesem na něj blahodárně působila a cítil se nyní úplně klidným. Vyňal z malované truhly své noty a bedlivě přehlížel list za listem.

VIII.

V prostorné jídelně jezerského zámku bylo živo. Společnost se nenuceně bavila a do veselého hovoru často zazvonily poháry. Zvláště u stolu, obsazeného mládeží bylo rušno. Mladý Sumiňský v stejnokroji carského důstojníka ještě s jedním kamarádem v důstojnickém a několika šviháky v občanském živě bavil několik slečen, od nichž se nesla silná vůně voňavek. Podle hluku, který tropili a podle rozpálených tváří bylo možno uhadnout, že s jejich stolu zmizela již řada lahví. Zvláště živě se bavila dcera Sumiňských Aněla, děvče skutečně hezké, ale nápadně smělejších pohledů a rovněž smělejšího chování.

Jeden z mladíků v občanském obleku ji věnoval nápadnou pozornost, avšak Aněla si jej valně nevšímala. Zato žádný pohled důstojníka nenechala bez opětování. To konečně opomíjený mladý šlechtic zpozoroval a aby zakryl své zklamání, otázel se:

„Mám za to, že zde měli být dnes nějakí hudebníci. Smím se ptát, co s nimi je?“

Pokračování

Naši na Žatecku

JZD v Liběšicích

Několik kilometrů jihovýchodně od Žatce leží spořádaná obec Liběšice obklopena úrodnými poli a velkými chmelnicemi. Svou vnitřní úpravností a výstavností řadí se mezi nejlepší obce daleko - široko v kraji. Je to také jedna z nejstarších obcí na Žatecku. První zmínky o ní jsou z XIII. stol. a jak svědčí česká jména ve starých zápisech, byla obcí českou. A do českých rukou se zase dostala po osvobození r. 1945, kdy mezi jinými se zde usídlili příslušníci čs. voj. jednotky z SSSR ze zájmové skupiny Kvasilov. Od té doby a zejména pak po příjezdu rodin r. 1947, Liběšice se staly střediskem krajanů z Kvasilova, kteří osídlili i okolní obce Tuchořice, Líčkov, Kluček, Dobříčany a Dubčany.

Kvasilov je znám jako nejpokrokovější a nejvyspělejší obec na Volyni; a tyto příslovečné vlastnosti udržují si kvasilovští krajané i ve vlasti. Ve všech obcích jimi osídlených mají založeno JZD III. typu a v Dobříčanech i IV. typu. Proti Klučku, kde chybí vědomí odpovědnosti a sebekritiky u vedoucích činitelů v obci, kteří osobními nesrovnalostmi narušují dobrý chod započaté práce JZD, stojí v popředí Liběšice — vzor pro ně i jiné. Vedle 24 rodin volyňských Čechů žije tu i řada občanů z vnitrozemí. Bylo by přeháněním říkat, že tu nejsou nesrovnalosti, ale ty se řeší a vyřeší vzájemnou dohodou i s postupem času; nesrovnalost tu není tedy na úkor soužití a spolupráce. Ke cti krajanů z Volyně budiž řečeno, že iniciativa vedení v obci vychází z větší části od nich. Tak také vzešel návrh na vytvoření Jednotného zemědělského družstva. A od návrhu nebylo už daleko k realizaci: v březnu 1950 byl ustanoven přípravný výbor a 8. července 1950 bylo JZD v Liběšicích schváleno.

Předsedou družstva je krajan Jaroslav Perný, hospodářem krajan Václav Židlický, agronomem krajan Bohumil Kadavý, členy představenstva jsou krajané Václav Kotek, Vladimír Mašinda a Antonín Tomáš.

Díky pochopení všech liběšických občanů a zásluhou předsedy

Krajané z Kvasilova, veliké a pokrokové české obce na Volyni, osídlili několik obcí na Žatecku a zapojili se vzorně do práce při výstavbě nové, socialistické vesnice v tomto kraji zeleného zlata. Jejich přínos pro Žatecko je nesporný, neboť v Kvasilově na Volyni se pěstovalo vždy s úspěchem nejvíce chmele.

Na obrázku je záběr z typické české chmelnice v Kvasilově.

JZD krajana Perného, jemuž především patří podíl na zdárném chodu družstevních prací, mohlo být již 24. října 1950 provedeno společné ustájení dojníc a v prosinci m. r. pak svod vepřového bravu. Společné ustájení bylo provedeno ve čtyřech větších chlévech, při čemž adaptační práce si provedli členové družstva sami bez subvencí ministerstva.

Aby bylo zajištěno splnění kontingentu vajec, provedli liběšičtí družstevníci svod slepic. Při tom si objednali A - chov čistokrevných slepic, s jehož dodávkou počítají asi v květnu. Celkem má liběšické JZD ustájeno 165 kusů hovězího dobytka, 96 kusů vepřového bravu a 613 slepic ve společné drůbežárně. O ustájení zvířectva pečují krmíči Pilař, Martinek, Kotek, Sekucká, Šmídová, Doležal a Kolařík.

Výsledkem společného ustájení je zvýšení dojivosti u krav, takže kontingent mléka na tři měsíce byl splněn za dva. Po zavedení kontroly dojivosti a užitkovosti činí dojivost jedné dojnice průměrně 7,5 litrů.

Hned po založení družstva byla v Liběšicích provedena jako první v okrese hospodářsko-technická úprava. Tak mohla být podzimní setba provedena již na sce-lených parcelách. Družstvo ob-

hospodařuje 376 ha družstevní půdy, z toho je 53 ha chmelnic. Členové družstva pracují již od října 1950 dle norem, podle nichž dostávají zálohy na pracovní jednotky.

Práce na polích i doma pokračují dobře. Potvrzují to i výsledky loňských společných žní a sklizně brambor: dodávka obilí byla splněna na 107% a brambor na 130%.

Přípravy k jarním pracím jsou úspěšně dokončeny. V těchto dnech ještě dokončí orbu k jarnímu setí a jakmile bude počasí příznivé, začnou s pracemi ve chmelnicích.

Průběh jarních prací nedělá družstevníkům starostí. Budou pracovat ve třech skupinách a podle slov předsedy krajana Perného během desíti dnů budou mít setbu dokončenou. Ve chmelnicích bude ovšem zapotřebí pomoci brigád.

Stěžují si jen na nesplnění smlouvy STS v Žatci; loni splnila tato smlouvu na 40% a letos zatím asi na 14%. Dokončování orby vlastními potahy ztěžuje pak plnění plánu. Stejně vážnou opravu strojů. Aby nebyli v tom ohledu závislí, vymohli si liběšičtí družstevníci vlastního podnikového zámečnicka, jímž má být krajan Josef Horyna, který jako družstev-

ník bude pracovat výhradně na opravách.

Velmi platným členem družstva je obětavý traktorista Chvojka, jenž lne ke svému povolání celou duší. Tak se vypravil nedávno „koupit mámě boty“ a místo toho koupil baterii do traktoru. Jeho zásluhou mohou družstevníci přenést polovičku práci s koni na traktor.

JZD v Liběšicích má již od r. 1949 družstevní prádelnu a stanovilo si rovněž úkoly do budoucna. V době co nejkratší plánují společnou kuchyni, v jiném oboru plánují výsazení 11 ha ovocné zahrady. Dle rozpisu ONV mají letos vysázet 4 ha chmele. K tomu podotýkáme, že již loni si založili novou družstevní chmelnici o 305 kopách. Do plánu je rovněž pojata stavba sokolovny. Sokol v Liběšicích má již svou tradici, jejíž kořeny bezpochyby tkví na Volyni v Kupičově, s jehož jménem je nerozlučně spjata aktivní a cílevědomá sokolská činnost. Proto také brzy po příjezdu rodin r. 1947 sestavili si muži — starší příslušníci jednoty v Kvasilově — sokolské družstvo, které po desíti letech zase začalo cvičit. O dalším pak nejvýmluvněji říká skutečnost, že na župních závodech, pořádaných toho roku v Lounech, obsadilo toto družstvo 4. místo. Starostou zdejšího Sokola je známý sokolský pracovník Václav Maxa a náčelníkem dlouholetý okrskový náčelník Sokola na Volyni a místopředseda okr. výboru Sokola v Žatci krajan Jaroslav Perný, jenž uplatňuje bohaté zkušenosti agronoma sovětského v SSSR jako předseda zdejšího družstva.

Že krajané v Liběšicích se zapojili do veřejného života je zřejmé i z funkcí, jež zastávají. Krajan Antonín Tomáš byl zvolen již r. 1946 předsedou MNV. Nyní zastává krajan Vladimír Kozlovský, který je zároveň předsedou okresní chovatelské komise, funkci místopředsedy MNV a členy MNV jsou krajané Perný, Mašinda a Židlický. Předsedou kampeličky je krajan Václav Kofek, členem okresního výboru JSČZ krajan Vác-

O z n a m u j e m e se zármutkem a bolestí, že po dlouhé nemoci zemřel dne 15. 2. 1951 v nemocnici v Praze náš syn **Pavel Pavlík**, nar. 4. 5. 1949. Byl pohřben na Olšanském hřbitově v Praze.

Rodiče.

Zarmoucení oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 10. ledna 1951 zemřela ve Velečicích, okr. Žatec, po dlouhé nemoci naše drahá maminka a babička **Antonie Justýnová** z Rovna na Volyni, nar. roku 1888. Její tělesná schránka byla vykropena a uložena na hřbitově v Holecčce.

Všem, kdož doprovodili naši drahou zesnulou na poslední cestě, srdečně děkujeme.

Nechť odpočívá v pokoji!

Truchlící synové, snacha a vnoučata.

Fond pro vybudování pomníku obětem Č. Malína

U příležitosti rodinné hostiny po pohřbu Václava Libovického ze Staňkovic na Žatecku, byla podniknuta bratrem zesnulého, Vladimírem Libovickým a synem zesnulého Josefem Libovickým, sbírka, jež vynesla 2.500,— Kčs; z toho bylo věnováno na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína 1.250,— Kčs a 1.250,— Kčs na pravoslavnou církev v Žatci. — Všem dárcům srdečně děkujeme a pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

SBS, jednota Úvalno, okres Krnov, věnovala na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína 500,— Kčs.

Srdečně děkujeme za bratrský dar.

lav Židlický. Vedoucím ovocnářství místního JZD je krajan Antonín Mašinda, který byl zvolen jako delegát na okresní mírovou konferenci v Žatci.

Úspěchy JZD v Liběšicích nejsou věcí nahodilou. Členové

Na svatbě sl. Heleny Dvořákové z Libiny s p. Teofilem Provazníkem z Vrskmáně bylo vybráno z podnětu Josefa Fencky a Bohumila Provazníka 1.500,— Kčs na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína.

Vyslovujeme novomanželům srdečné blahopřání a všem dárcům, jakož i iniciátorům sbírky, srdečný děk.

Sbor starších pravoslavné církve v Praze II při katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje se usnesl na schůzi 14. 2. 1951 přispět na fond pro vybudování pomníku obětem Českého Malína v Žatci částkou 1.000 Kčs.

Vladimír Končinský, Popovice čp 17, 100 Kčs.

Blahopřání

Dne 21. února 1951 dožil se náš drahý tatínek a dědeček p. Karel Anděl z Hlinska požehnaného věku 76 let.

Přejeme vám, drahý tatínku a dědečku, abyste ve zdraví a spokojenosti ještě mnoho let příjemného života mezi námi ztrávil.

Dcera a vnoučata Jiří a Mařenka.

P á t r á m e po Emilii Horákové, nar. 10. 5. 1918 v Podvysoké, okr. Kozlín, která byla v roce 1941 odvezena na nucené práce do Německa. Máme nepodložené zprávy, že jmenovaná žije a nachází se v Polsku. Kdo by věděl něco bližšího, necht' to sdělí na adresu Svazu Čechů z Volyně v Žatci.

Zach Štěpán, Široký Brod č. 66, okr. Jeseník, hledá rodinu Vránovu z Újezdů u Zdobunova. Prosim o podání jakýchkoliv zpráv.

družstva si uvědomují, že vše závisí na jejich práci; jsou si vědomi toho, že jejich společný prospěch i osobní zisky budou takové, jak se o ně svou prací zaslouží. A v tomto vědomí je záruka dalších jejich úspěchů.

—ck—

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Vedoucí redaktor Jaroslav Chudoba. Redakce a administrace: Žatec, nám. Velké říjnové revoluce 155, telefon 550. Tisknou Krušnohorské tiskárny, národní podnik, závod Žatec, telefon 374. Dohledací poštovní úřad Žatec. Předpláné na rok 1951 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728301 Okresní spořitelna a záložna Žatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.